

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjež knihčizšcžećni w Budyšinje a je tam ša šchtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

H o d y.

Šebr. 1, 1–6.

Luby hodowny šwjedžeń, najwješelschi džeń, je š nowa pschischoł. Dawno šmy šo na njón hotowali a wješelili. Nimale wschitzy šu na to myšlili, kaš bychu šwojich lubych šwójbnych a pschuwusnych, domjaznych a pscheczelow šwješelili, kaš bychu šo š darami lubosče mjes šobu pschekhwatali. Šbóžnosč dawanja a branja šo š dobom šaczuwa. A štaršchi šu wobšboženi, hdyž džěći se šybolazymaj woczomaj na hodowny šchtom hladaju, kiž je šo jim pschik a ša šwěćik. A runje taš je radosč družich ša mnohich najrjeńšcha mšda wschěch woporow. Lubosne waschnje to je, po kotrymž hody šwjeczymy. Njebj-li tutón šwjedžeń nam dale nicžo pschinješł hacž to, dha by to hižom něšcto hódne bylo. Š wulkim žohnowanjom by hižom bylo, šo šašo ras wuknjemy, š wótrichim wóczkom na nusu a hubjenštwu a potrebnosče šwojeho bližšeho šedžbowacž; šo wutrobj šo šašo ras. Šrěja a šebi šašo bliže pschindu; šo někotryžtuli, kiž šo we šwojich šhudobje wot wschittich wopuschčzeny a š hodowneho wješela wufanšnjeny šaczuwasche, widžicž dyrbi, šo wopuschčzeny njeje, šo na njeho šabyli nješku, taš šo nowa nadžija a radosč tež do jeho wutrobj šacžehnje! — Wle njeje temu hušto taš, šo šo š hodownej wješelosčju wscha lubosč šašo šhubi? Šwěćiki šu šo došwěćile, šchtom je šo wupróšnił a won čizšnył, wutrobj šu šymne kaš hdy přjedy a wschitto pschi štaršym wostawa! Čhzymy-li polne, trajaze žohnowanje š tuteho

šwjedženja wotnjescž, dha psched šwětnymi darami čłowškeje lubosče na tón jedyn dar šabycž nješměny, wo kotrymž jandželowy šhěrlušch špěwa: „Wam je šo džěńša Šbóžnik narodžik.“ Ššto š nim mamy, praži nam našch tekst.

Tuto šłowo je pišane na Šebrejškich, to rěka na tajkich šchescžijanow, kiž běchu přjedy židži byli a šo pschezo hišcže š Božej šlužbje w židowškim štemplu š jeje šwjatymi dnjemi a woporami džeržachu. Tuteho waschnja njemóžachu šo wostajicž, škerje bychu šo šašo wot Šesufa wotwobrocžili. Duž čže jim tutón list na Šebrejškich dopošašacž, šo je Boži nowy, psches Šesufa šczinjeny šlub wjele krašnišchi džžli štarj; dokełž šu w Šhryštušbu, tutym wěcznym, wysche wschěch profetow štejazy a šamo wysche wschěch jandželow postajenym jenicžto-narodženym Božim Šsynje nětk wschitke šlubjenja Bože dopjelnjene; a dokełž je šo psches Šhryštušowu šmjercž tón wulki wopor pschijnješł, psches kotryž je žyłe čłowštwu š Bohom wujednane, taš šo móžemy jenicžzy psches Šesufa šbóžni bycž.

Hižom we šwojich přěnich šłowach tutón list na Šebr. Šesufowu krašnosč wopishe, a teho dla šu te šame najrjeńšchi hodowny tekst. Duž rozpominajmy šebi na šašožku teho šameho

Šesufowu krašnosč.

1. Ššto wón je?

2. Ššto nam je?

1. Ššto bě Šesuf? Wot wotmolwenja na tuto praščenje wotwišuje tvoje žiwjenje a šbóžnosč; tuto

Dženka psches Božu hnadu sažo luby hodowny šwjedzeń
šwjeczimy. Shto je tebi Bože džęczo wobradziło? Bóh daj, so
niz jeno na někotre šwětne dary pokasasch, ale so masch i dobom
prawe wotmolwjenje na tuto praschenje: „Shto je nam Jesuś?“
— to wješele wotmolwjenje: „Nam je šo Šbóžnik narodził!“

Hamjeń.

V. w H.

Witanje Božeje nozy.

Boža nóz šo pschibližuje
S jandželskimi šchidłami;
Wjeršchny njebjo wotankuje
Naschim duscham k šbóžnosći:
Seho miłosć wótzowsta
Wobradža nam Šbóžnika.

Bože džęczo w žlobje leži,
Šymny klicza jandželste;
We wschěch duschach radość knježi,
W hrodach, hětach lubość kće;
Sažna hwěsda hodowna
Njeišče pruhi wuřywa.

Šwjata nóz! Budź powitana
S šěrłuschemi, psalmami.
S troschtom, měrom žohnowana!
Duscha postrow wyska czi;
Twoje šwětlo njebieske
Budži šbóžne wješele.

Boži šwětko hnady! Witaj,
Šwěć mi, hwěsda salemsta!
Šwjata hodowniczka! Šwitaj,
Wutroba je hotowa;
Do njeje njech Wjeršchny mi
Bože džęczo wobradži!

K. A. Fiedleř.

Jene hodowne słowo.

D. Marczin Luther w jentym předomowanju wo Božim
džęczu to rjane słowo praji: „Widžu-li njebjo wotewriene stejecz
a mohł-li jo šebi i posběhnjenjom šłomiczki sašlužic, dha to tola
czinicz nochzyl, so njetrijebal rjeknyć: Šlejće, ja šym šebi jo sa-
šlužil. Ně, ně, niz mojej sašlužbie, ale Bohu budź cześć, kiž je
mi šwojeho Šsyna dał, a i tym mojich njepscjećelow a k temu helu
šniczil.“

W tajkej wěrje dajće nam, wot šwojich winow a hrěchow
wuřwobodženym, hody šwjeczic, dha smějemy měr tež we šwojich
wutrobach a domach.

F.

Na Božu nóz.

(Žadany pscheložk.)

Wschudžom šwěćki w Božej nozy
Na šchtomkach šwěćza šo,
Božu lubość w šwojej mozy
Wšchemu ludej šyholo.

Lubość czišche i wótznoh' kraja
K nam šněh-běka bliži šo; —
Tam, hdžež Boha lubo maja,
Šospoduja najradšcho.

W šhěžkach, domach, hrodach wschudžom
S mišym bliščežom bliščezi šo;
Krašne dary ščeze ludžom,
Njesapomnja nikoho.

Na semju je šastupika
Šako male džęczatko,
Še nam wschitkim wobradziła
Bože lube džęczatstwo.

Šaž we wěrje džęczo hlada
Na wschu rjanu wobradu,
Šať tež spožć nam Boža hnada
Wěru, lubość, nadžiju.

Njech wschať dženk a pschezo tudy
Šnježi měr a jednota;
Njech šo šhubja hrosne brudy,
Šara, šłóć a wójna wscha.

Radość njech pod hałosami
Božich šchtomow i šydlom je,
A wschě dusche pod šwěćkami
Boha šhwala nještónczije.

W nozy, hdžež bu napjelny
Šyly šwět se šmilnosću,
Njech domczk šóždy šahorjeny
Še psches lubość njebiesku.

A šchtóž šhudym wobradžuje,
Šmėje šbóžne šacžucza;
Wutrobuje šo šwješeluje
Šdny kaž šyła jandželsta.

Šajke budže šradowanje
Na šwěće a w njebieskach,
Šdyž nasch šón a požadanje
Dopjelni šo po czařach!

D kať budža jašnje šynczcz
Šehdy šwony po kraju,
Šaš' b'dže přeni šěrłusch kliczcz:
„Čześć budž Bohu Wjeršchnemu!“

Duž nětk šwěćkam šwěćicz dajće,
Šdyž je šwětlo šhadžalo;
S hnutěj duschu šaspewajće:
„Šhwalba tebi, Šbóžniko!“

Šwojemu lubemu pscheczelej Augustej Rostokej, wumjeń-
šarjej we Wulkich Debřezach, k dopomnjenju na jeho wowczestke
lěta

Šurij Bróšl.

Boža nóz.

(Štónczenje.)

Šaň šam njewě, kať je štalo, šo i města won na kěchow
běži, tam hdžež jeho šarschej špitaj. Šele město je wón husto
mjelczo wophtowal a šo tam troschtowal a pošylnjowal. Šle
wón tam dženk šamlutki won njeńže, žyle cziřódy wotroščenyč
a džęczi tam du do Božeho domczka, kiž šriedža na pohrjebniščezu
šteji. A hlaj, šwětkle pruhi šo psches wulke žyřtwine wofna psche-
czíšczuju a šwjatoczne šyrglowe šynki i wotewrijentymi durjemi
won klicza. Šaň šo dopomni, šo je husto wysche durjow tele
šłowa cziťal: „W mojeho Wótza domje je wjele wobhdlenjom.

„Bójce sem te mni wschitzy, kiž scze sprózní a wobczężeni!“ Wón ženje sa tym myšlil njebē, sčto maja tele słowa na sebi; tež wón smē do Božeho doma sčstupicž, kaž druge džeczi, a wón to tež čini. Skoro wschē kawy šu wobšadžene, a pschezo wjazy nutrných šo nuts čžičczi. Sank šo, mēzu w rukomaj, do sady šynje a wołolo šo hlada. Wón tu hišcže ženje w tymle Božim domje byl njebē, a tola šo tu zusy nješacžuma, jemu je, kaž by šo po dołhim čžafu sašo do wótného doma wróczil, hđžež mēr a lubošč bhdli.

Nětk sapocznu kherlusch spěwacž: „Dženš křwalcže Boha, křhesčzenjo, kiž šwój stol w njebju ma, šo wotanknje šwój' kralestwo, nam šwojoh' Sšyna da.“ Sankowej woczí šo se šhlami šwěczitej. Potom duchowny na klětku stupiwšchi tu wješełu powjescž pschpowjeda, šo je šo Sesuš narodžil. Tón njejesti kral šo jako křude džecžatko w Bethlehemje w hródzi narodžil, šo bhdymy doměrjenje k njemu měli a jeho lubowali, kaž šwojeho bratra a pschczela. Nicžo jeho k temu nucžilo njeje, dhyli lubošč, i kotrejž čže wón wulkich a małych, bohattyh a křudnych k šebi do šwojeho njebjesteho kralestwa čžahnyčž. Žane wot jeho džeczi šhubjene hičž nješmē, teho dla wón hody wošebje te křudnym a šrudnym a wopušcženyym pschikřadža a wón je tón bójški džeczi-pscheczel, kiž je prajil: „Nječ džecžatka te mni pschindu“, wón nochže, šo by na hody žane šrudne bylo, wone dhybja wschē trošchtowane a šwješelene bhdž. Šo bhdju tule Sesušowu pschikřajnju dopjelnili, je wjele čžlowjekow wutrobny a ruzny wotewřilo, šo šu sa wjele křudnych džeczi božodžěšcžowe sčtomiki šakřwěczili; dhybjale pať něhđže křude čžlowste džecžo bhdž, kotremuž šo žadny sčtomik nješwěczil a kotremuž šo žane dary njewobradžeja, temu čže to Bože džecžo šame šwoje dary daricž a jeho wutrobu i njejestim wješełom napjelnicž.

„Duž šo jemu pschibližujcže“, duchowny dale předomawšche, „pschibližujcže šo, wy šrudni, šwojemu Šbóžnikoj, kiž jako džecžo dženkša k wam pschikřadža, wušhpajcže psched nim šwoju wutrobu a prošcže jeho i džecžazym doměrjenjom wo jeho dary a wón waš wěcže wušhljšchi.“

Sank se štyknjenymaj rukomaj nutrnje na předomanje kěžbowawšche, wón drje wschō dorošymil njebē, ale to bē tola šrošymil, šo ma Sesuš džeczi lubo a šo šo po nich horje bjerje. To bē jemu šłódkí trošcht, wón šo wjazy psched čžetu njeboji, wón wē, šo jeho Sesuš šakřtuje a šo jemu se wscheje nušy wupomha. Te druge džeczi potom po předomanju wschē domoj bēža k wobradženju, Sank pať sa nimi njeňdže, wón nicžo woczakacž nima. Wón na boť stupi a kroczí dale tam sady, hđžež jeho štaršchej wotpoczujetaj. Tu šo wón na kolenje křaknywschí šwojej ruzny štykne a šnješej Sesušej šwoju šrudobu a šwoju nusu škoržicž pocžina.

„Luby Šbóžniko“, wón praji, „ja šym tať šrudny, mojej štaršchej štaj pola tebjje w njebju, ja tu nikoho nimam, kiž mje lubuje, hacž jeno tebjje, duž mi tola jeno pomhaj a wobradž mi šwoje dary k Božemu džěšcžu. Ša wo žadny sčtom a wo žane drašty ani wo hrajki njerodžu, ale to čžywl cže prošnyčž, šo by ty dokonjať, šo by mje čžeta njebiła a nješwarila, dokelž šym te pjenjesh šhubil. Ty wschaf wschō wěšch, ty tež wěšch, šo šym te pjenjesh šhubil a šo nješšym nicžo ša nje kupil, abo móžesh mi pokřacž, hđže wone leža? To bē tajki rjany šlēborny pjenješ, ach hdy bhdž jón jeno sašo namakal a cžecže pschinjescž mohł! A potom, luby šnježe, dai, šo by mje čžeta kusť lubo mēla a druhdy šo mnu rěčžala a mi powjedala, kaž to nan čžinjescže.“

Sako bē Sank taťle wurěčžal, wjazy dale rěčžecž njemóžescže, pschetož šhljš šo jemu po lizomaj dele ronjachu. Ale bórny bu jemu lóžo wołolo wutrobny, kaž njejesti mēr bē na jeho pschischol. Jeho hłojcžka jemu na šněh padny, wschōn špróžny wón wóczžy jandželi a wschōn šbožowny, kaž něhdy pschi šwojim nanu bē, pschi jeho rowje wušny.

Šo wschēm čžlowškim šhonjenju nichť, kiž wotkach w šymje a šněh wušny, sašo njewotucži, ale Bóh mējescže i našchim Šantom hınajšche myšle. Šako Šank tam na rowje ležo špasche, mējescže džiwny šón. Šemu šo džijescže, kaž bhdju jandželjo jeho daloko přecž nješli a jeho do rjaneho lóžka i mišymaj rukomaj položili. Šo šhwili jemu bē, kaž by wotucžil. Wschōn špodžiwany wołolo šo hladawšche a widžescže, šo w šněhběłym lóžku we wulkej čžoplej štwje ležescže, kotruž lubošny dym wot jědlow a palaznyh wóštomnyh šwězow pjelnjescže. Šacž-tež-to šmēł šo šbēhnyčž a wobladacž? Ně, to šo Šank nješwaži, tón lubošny šón mohł šnadž potom te kónzej bhdž a tónle šón je tola tať lubošny a šbóžny. Ale to pschezo rjenscho wonja, lóšcht šebi to wobladacž, pschezo bóle roscže a pschiběra, wón šo mjelcžo kusť šbēhnje, šo na ruku šlehne a do kuczika pohladnje. Ša jene dobo šhljšchi cžiche šcheptanje. Š kajke to wješele! Ššón jemu njecžěla, na małym niškim šlibku božodžěšcžowy sčtomczł šteji a pódla nan a macž, kiž jón šakřwěczatej. „Nětko drje bórny wotucži“, macž praji, „wón je šo runje pocžal hibacž.“

„Naju wobradženje je hotowe“, nan wotmolwi a lubje na macžer pohladnje. A Šank widži — ně, kať móže šo tola čžlowjekej džecž — widži, šo šo nan a macž k njemu dele šhilataj, lubošnje na jeho hladataj; wón čžuje, kať jeju ruzny jeho hladkujetej a majkatej a šhljšchi lubošne šłowa, duž jeho wješele pschewošmje. „Š lube Bože džecžo“, wón šawoła, „měj džak, mēj štroczny džak ša tónle lubošny šón!“ Šan a macž pať mataj dołho rěčžecž, hacž jeho pschewěczitaj, šo to žadny šón njeje, ale šo je to wěrnoscž. Šonaj bēšchtaj po kemschach k rowam šwojich lubnyh džeczi šchloj, šo bhdštaj tam šwoju modlitwu wušpěwaloj. Šam pať bēšchtaj Šankowu modlitwu šhljšchaloj a bēšchtaj jeho tam kať bješ žiwjenja a žyle prošteho w šněh namakaloj, bēšchtaj jeho šobu wšakoj a i Božej pomozu sašo k žiwjenju pschinjeshloj. Nětk pať jeho ženje wjazy wot šo pušcžicž nochžyšchtaj, ale čžyšchtaj jeho jako šwoje džecžo džeržecž. Šako jemu tole wschō powjedawšchtaj, bē Šantej, kaž by šo jemu džako, wón bē kať šbožowny, wón woczí pschezo bóle a bóle woczinjescže, jako to šhljšchescže a potom, pschewšaty wot Božej miloscže, šo je šwojeho lóžka šbēže a nana a macžer, wobeju wobjawšchi, praji: Šano, macže, ja čžzu wamaj štajnje pošhlušny bhdž, dobry šyn bhdž a waju pschezo i žylej wutrobu lubowacž.“

To bēchu šbóžne hody ša tnyh šjoch. Šětar bē pschikřal, šo bhdju mjelcžo a cžičche šwoje hody šwjecžili, pschetož lohko móžescže šo hewal štacž, šo by Šanka cžěžka křorošcž nadpadnyła, dokelž bē šo na pohřebnišcžy wschōn našymnil. Šako pať wjecžor nan wschōn se šněhom wobšaty domoj pschindže a powjedawšche, šo je pola čžety pobnył a jej tón šhubjenty pjenješ donješł, a šo je wona prajila, šo na Šanka wjazy šla njeje, a šo jeho lubjerady jeho něčžišchimaj štaršchimaj pschepodawa — bē halle tu powšchitkowne wješele. Šoni škoro trochu malo na palaty a šwěczazy ščtomczł hladachu: šwěczka po šwěczžy wušafny, ale we wutrobach šo plomjo lubošcže horjescže a Boži jandželjo šwoje šchidla nad tymle domom wušchestrjewachu špěwajo: „Čžescž budž Bohu we wuškošcži, mēr na šemi a čžlowjekam dobre špodobanje!“

Wschelake i bliska a i daloka.

A hodam rošdawaju šo lecžaze šopjena ša mišionstwo mješ pohanami. Šone wam powjedaja wo nušy, w kotrejž šu wbošy pohanjo. Šdyž my šwoje hody i džakownej wutrobu šwjecžimy, šo wješełe teho šwěłka, kotrejž je nam škřadžalo w škřyštiku, našchim Šbóžniku, čžemy šo tež dopomnicž na našču pschikřušcžnosč a pomhacž, šo by tež tole křagne hodowne wobradženje šo dostalo wobohim pohanam. A potom pschindžmy na hodownym šwjedženju pohanom, na šwjedženju šjoch kralow, woprowacž šwój hodowny dar ša kollektu mišionstwa mješ pohanami.